

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 27P/37/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124206311
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Jažembovský
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2024:2124206311.2

Uznesenie

Okresný súd Martin vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, dieťa rodičov - matka: C. A. D. E., nar. XX.X.XXXX, bytom F. XXX/XX, XXX XX E., a otec: D. B., nar. XX.X.XXXX, bytom D. B. XX, XXX XX E., o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaním došlým Okresnému súdu Trnava dňa 12.08.2024 matka C. A. D. E., nar. XX.X.XXXX, (ďalej aj matka) podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v znení: Matka je oprávnená stretávať sa s mal. A., nar. XX.XX.XXXX (ďalej aj maloletá) v mieste svojho bydliska, kam maloletá samostatne docestuje prostriedkami verejnej dopravy. V mieste bydliska otca je otec povinný dieťa odprevať, vypraviť na vlak/autobus a oznámiť matke číslo spoju a predpokladaný príchod. Pri odchode dieťaťa je matka povinná maloletú odprevať, vypraviť na autobus/vlak a oznámiť otcovi číslo spoju a predpokladaný príchod bez časového obmedzenia styku.

2. Uviedla, že na základe uznesenia Okresného súdu Piešťany č. k. 9P/109/2022-30 zo dňa 19.8.2022, ktorým bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola maloletá odovzdaná do starostlivosti otca, má matka upravené/je oprávnená stretávať sa s maloletou každý druhý – nepárny víkend od piatku 16.00 hod. nepretržite do nedele do 18:00 hod.; s tým, že otec je povinný maloletú na stretnutie s matkou vždy riadne pripraviť a v určenom čase ju matke v mieste bydliska otca vrátiť. Napriek tejto úprave sa stretnutia viackrát neuskutočnili, keďže otec maloletú predovšetkým po psychickej stránke na stretnutia s matkou nepripravoval, naopak ju účelovo programoval voči matke a celej jej rodine. Ďalším závažným faktorom je vzdialenosť medzi miestom bydliska matky a otca, ktorá činí 154 km (154 km tam a 154 km naspäť), čo je spolu 620 km za jeden víkend kvôli styku s maloletou. Matka musí za víkend sedieť minimálne 8 hodín v aute v exponovanom čase cez preťažený cestný úsek (Strečno) v aute, pohonné hmoty ju vyjdú na cca 70 eur/jeden víkend. Matka má za to, že maloletá, vzhľadom na jej vek (15 rokov) je schopná sama cestovať s prostriedkami verejnej dopravy za ňou kedykoľvek bez časového obmedzenia styku. Tým, že matka pracuje ako vyššia dôstojníčka na Veliteľstve pozemných síl Ozbrojených síl SR, jej funkčné a hodnostné zaradenie ju predurčuje i na plnenie úloh operačnej služby, pohotovostnej časti a účasti na tuzemských i zahraničných služobných cestách. Keď si pre pracovné povinnosti matka nemôže prísť po maloletú, otec jej nikdy neumožní výmenu víkendu, odmieta výslovne vychádzať matke v ústrety. Matka dodala, že má za to, že dcéra za ňou môže cestovať kedykoľvek aj sama prostriedkami verejnej dopravy bez obmedzenia styku.

3. Až v doplnujúcom podaní dat. 23.8.2024 matka poukázala na rozsudok Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/2000/2019-621 zo dňa 28.3.2023 v spojení s rozsudkom odvolacieho Krajského súdu v Trnave č. k. 11CoP/155/2023-730 zo dňa 11.6.2024 a v ich zmysle jej oprávnenie stretnúť sa s dcérou od 16.8.2024 do 1.9.2024. Od 12.8.2024 do 18.8.2024 bola písomným vojenským rozkazom veliteľa pozemných

síl ozbrojených síl SR vyslaná na zahraničnú služobnú cestu, o čom informovala otca a žiadala ho, aby dcéru mohol prevziať jej manžel v čase určenom v súdnom rozhodnutí alebo ona v pondelok po návrate zo služobnej cesty. Otec jej odpísal, že keď si po dcéru nepríde, berie ju do Bulharska, kde sa bude zdržovať do 29.8.2024, čiže takmer po celý čas určený pre matku (dôkazy – snímky sms, výpis z písomného vojenského rozkazu). Preto matka žiada čím skôr vydať navrhované neodkladné opatrenia, aby jej otec nemohol naďalej účelovým a hrubým spôsobom brániť vo výkone rodičovských práv, resp. v stretávaní sa s vlastnou dcérou, ktorú 13 rokov vychovávala bez akejkoľvek pomoci otca.

4. Okresný súd Trnava dňa 02.09.2024 postúpil predmetné podanie – návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia Okresnému súdu Martin na ďalšie konanie, a to s poukazom na prenesenie príslušnosti pôvodne Okresného súdu Trnava na Okresný súd Martin vo veci sp. zn. PN-9P/59/2022 týkajúcej sa mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, uznesením zo dňa 14.8.2024, právoplatným dňa 30.8.2024.

5. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 325 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

7. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

8. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

9. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

10. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Z obsahu spisového materiálu v aktuálnej veci mal súd preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Piešťany, č. k. 13P/200/2019-621 zo dňa 28.03.2023, výrokom I. bola maloletá A. zverená do osobnej starostlivosti otca s tým, že obaja rodičia ju budú zastupovať a spravovať jej majetok, výrokom II. bola určená matke vyživovacia povinnosť v sume 300,- eur mesačne, výrokom III. bola matka oprávnená stretávať sa maloletou každý nepárny víkend od piatku 16.00 hod. nepretržite do nedele do 18:00 hod. s tým, že otec je povinný maloletú na stretnutie s matkou vždy riadne pripraviť a v určenom čase ju matke v mieste bydliska otca vrátiť a zároveň upraviť aj špecifickú úpravu styku, ktorá sa bude uplatňovať počas sviatkov a prázdnin. Výrokom IV. bolo konštatované, že sa mení rozsudok Okresného súdu Martin sp. zn. 10C/236/2010 z apríla 2011 v časti týkajúcej sa starostlivosti o maloletú a výrokom V. bolo rozhodnuté o trovách konania. Na základe podaného odvolania matkou proti tomuto rozsudku Krajský súd v Trnave rozsudkom č. k. 11Cop/155/2023-730 zo dňa 11.06.2024 výrokom I. napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a výrokom II. rozhodol o trovách odvolacieho konania. Predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 07.08.2024.

12. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že ide o procesný inštitút, ktorého účelom je rýchla, bezodkladná a dočasná úprava pomerov účastníkov konania. Podmienkou jeho uplatnenia je existencia stavu vyžadujúceho si okamžitý zásah zo strany súdu. Dokazovanie pred rozhodnutím súdu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dokazovaním v rozsahu vyžadovanom v základnom konaní a dokazovanie je zúžené vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia. Súd zisťuje len tie najvýznamnejšie skutočnosti potrebné pre rozhodnutie. V prípade maloletých detí slúži na ochranu ich zjavne ohrozených práv do doby nadobudnutia právoplatnosti meritorneho rozhodnutia, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletých detí. Pri jeho nariadení je nutné, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy.

13. Súd dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Nemal preukázané (osvedčené) žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že záujem maloletej je ohrozený, alebo že by utrpela, prípadne by jej hrozila nejaká ujma. Nariadenie neodkladného opatrenia je podľa zákonných predpokladov uvedených v Civilnom mimosporovom poriadku a Civilnom sporovom poriadku prípustné a opodstatnené len vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov.

14. Ako z vyššie uvedeného vyplýva, o úprave rodičovských práv a povinností k mal. Petre bolo právoplatne rozhodnuté len nedávno – rozsudkom Okresného súdu Piešťany č. k. 13P/2000/2019-621 zo dňa 28.3.2023 v spojení s rozsudkom odvolacieho Krajského súdu v Trnave č. k. 11CoP/155/2023-730 zo dňa 11.6.2024. Tieto rozhodnutia nadobudli právoplatnosť 7.8.2024. Matka podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia 12.8.2024, t. j. 5 dní (!) po nadobudnutí právoplatnosti meritórnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej A.. Je úplne neopodstatnené v tak krátkom čase po meritórnem rozhodnutí o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A. opätovne „otvárať“ predmetnú problematiku, resp. neodkladným opatrením meniť „čerstvú“ meritórnú úpravu, o ktorej súd rozhodol na základe výsledkov riadneho dokazovania.

15. Matka v prvom podaní – návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dat. 8.8.2024 poukazovala na uznesenie o neodkladnom opatrení zo dňa 19.8.2022; úplne však opomenula, neprihliadla na vyššie označené len nedávno právoplatné meritórne rozhodnutia. Matke nič nebránilo dožadovať sa inej úpravy styku zohľadňujúcej aj potreby/funkčné a služobné povinnosti matky v konaní, v ktorom boli vydané tieto meritórne rozhodnutia. Nie je zrejmé, aká zmena nastala od rozhodovania súdov týmito meritórnymi rozhodnutiami, resp. je dôvodné sa domnievať, že žiadna zmena nenastala (matka takú zmenu ani len netvrdí).

16. Pokiaľ matka v prvom podaní – návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedla, že stretnutia s maloletou sa viac krát neuskutočnili, túto skutočnosť žiadnym spôsobom nepreukázala a ani bližšie nešpecifikovala. Taktiež súd nemohol vyhodnotiť ako dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia skutočnosť, že vzdialenosť medzi bydliskom matky a otca je 154 km, čo matke spôsobuje časovo dlhé cestovanie autom a zvýšené výdavky na pohonné hmoty. Uvedené okolnosti museli byť matke zrejmé už v čase, kedy súdy vyššie označenými meritórnymi rozhodnutiami upravovali výkon rodičovských práv a povinností k mal. A.. Opäť tu teda absentuje naliehavosť aktuálnej neodkladnej úpravy pomerov účastníkov, resp. potreba neodkladne reagovať na zmenu okolností.

17. Obdobne, pokiaľ matka v doplňujúcom podaní dat. 23.8.2024 poukazovala na úpravu styku s maloletou od 16.8.2024 do 1.9.2024, ktorá sa nerealizovala, uvedené nie je dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia. Navyše matke bolo predsa už v čase vydania meritórných rozhodnutí o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k mal. A. známe, akú funkciu a zaradenie vykonáva, aké sú s tým spojené povinnosti/obmedzenia v súvislosti s eventuálnou starostlivosťou o maloleté dieťa alebo so stykom s maloletým dieťaťom (matka netvrdila, že ide o aktuálnu zmenu v jej funkčnom, pracovnom zaradení; z odôvodnení vyššie označených meritórných rozhodnutí je zrejmé, že matka už v čase ich vydania pracovala ako vojenská psychologička). Nie je zrejmé, prečo uvedená matka neriešila už v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany sp. zn. 13P/200/2019, resp. na Krajskom súde v Trnave sp. zn. 11CoP/155/2023 a nežiadala, eventuálne – pre prípad zverenia mal. Petry do osobnej starostlivosti otca – inú, flexibilnejšiu úpravu, nevymienila si napríklad náhradné termíny styku pre prípad nemožnosti jeho uskutočnenia z dôvodu plnenia jej služobných povinností atď.

18. Len pre doplnenie, pokiaľ matka uvádza, že maloletá vzhľadom na svoj vek (aktuálne 15 rokov) je schopná sama cestovať verejnou dopravou, súd je toho názoru, že v otázke cestovania verejnou dopravou by bolo dôležité zisťovať názor maloletej, ktorá je vzhľadom na svoj vek a rozumovú a vôľovú vyspelosť schopná sama sa k danej otázke vyjadriť. V konaní však nebola maloletá vypočutá a pre krátkosť času na vydanie neodkladného opatrenia by ani nebolo možné takýto výsluch uskutočniť (spis bol Okresnému súde Martin postúpený dňa 04.09.2024). Zároveň, resp. predovšetkým je však potrebné zvážiť/vziať do úvahy aj prvok bezpečnosti mal. A., ktorá by počas cestovania prostriedkami hromadnej dopravy bola bez prítomnosti zákonného zástupcu. Z bezpečnostného hľadiska sa nejaví cestovanie maloletého dievčaťa vlakom osamote bez zákonného zástupcu ako opatrenie v záujme maloletej; naopak (hoc aj sa matka eliminovať možné nebezpečenstvo uložením povinnosti rodičom mal. A. odprevadiť k vlaku/autobusu a oznámiť druhému rodičovi číslo spoja a predpokladaný príchod).

19. Súd zároveň uvádza, že aj samotná matka môže využiť pri dochádzaní za maloletou prostriedky hromadnej dopravy (priame vlakové spojenie A.), čím je možné odstrániť problém trávenia dlhšieho času

v aute, osobitne v súvislosti s matkou uvádzanými obmedzeniami pod Strečnom, ako aj znížiť finančné náklady spojené s cestovaním.

20. Navyše matka žiada upraviť styk s maloletou bez časového obmedzenia, s tým, že bude závisieť najmä na maloletej, kedy sa bude chcieť s matkou stretnúť. Takáto forma úpravy styku je ťažko vykonateľná a v zásade možná len v prípade funkčnej komunikácie medzi rodičmi a ochoty prispôbiť sa požiadavkám dieťaťa, ale aj druhého rodiča, čo však zrejme nie je prípad rodičov mal. A. (napr. odôvodnenie rozsudku Okresného súdu Piešťany sp. zn. 13P/200/2019 zo dňa 28.3.2023, závery znaleckého dokazovania, bod 11. odôvodnenia rozsudku). Zároveň opätovne súd odkazuje na existenciu aktuálnej úpravy styku matky s mal. A. vyššie označenými rozsudkami Okresného súdu Piešťany a Krajského súdu v Trnave. Úprava styku matky s mal. A. v zmysle návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia by predstavovala podstatnú zmenu úpravy styku vymedzenej meritórnymi rozhodnutiami súdov.

21. Prihliadnuc aj na skutočnosť, že inštitút neodkladného opatrenia by mal byť a je výnimočným procesným prostriedkom pre prípad potreby neodkladnej úpravy pomerov účastníkov, súd návrh matky na jeho nariadenie zamietol.

22. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania niektorému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Martin.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, uvedenie spisovej značky tohto konania, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak sa jedná o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých podľa § 370 a nasledujúcich Civilného mimosporového poriadku.

Odvolanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.